

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ПЕРШОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
РОЗВАЛЯЄВА ТЕТЯНА САМУЇЛІВНА
УХВАЛА

12 лютого 2021

Київ

761/0/18-21

Член Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Розваляєва Тетяна Самуїлівна, здійснивши попередню перевірку дисциплінарної скарги Богуславського Леоніда Борисовича стосовно судді Печерського районного суду міста Києва Матійчук Галини Олександрівни,

встановила:

до Вищої ради правосуддя 14 січня 2021 року надійшла дисциплінарна скарга Богуславського Л.Б. від 11 січня 2021 року (єдиний унікальний номер Б-273/0/7-21) стосовно допущення суддею Печерського районного суду міста Києва Матійчук Г.О. безпідставного затягування або невжиття заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом (справа № 757/57984/20-к).

За таких обставин Богуславський Л.Б. просить притягнути суддю Печерського районного суду міста Києва Матійчук Г.О. до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 14 січня 2021 року вказану дисциплінарну скаргу передано члену Вищої ради правосуддя Розваляєвій Т.С. для попередньої перевірки.

Статтею 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» визначений порядок попередньої перевірки дисциплінарної скарги та встановлено, що член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач), зокрема, вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону.

Відповідно до положень частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», скарга (заява) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, подається у письмовій формі та повинна містити такі відомості:

1) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) скажника, його місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку;

2) прізвище, ім'я, по батькові та посада судді (суддів), щодо якого (яких) подано скаргу;

3) конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді;

4) посилення на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скажником відомості.

В провадженні Печерського районного суду міста Києва перебувала справа за скаргою _____ на бездіяльність уповноваженої особи Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви про кримінальне правопорушення (справа № 757/57984/20-к).

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справ від 29 грудня 2020 року вказану скаргу розподілено судді Матійчук Г.О.

Скажник зазначає, що станом на 11 січня 2021 року (дата подання дисциплінарної скарги до Вищої ради правосуддя) справа не розглянута, що є порушенням положень Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України).

З відомостей Єдиного державного реєстру судових рішень (далі – ЄДРСР, Реєстр) (<http://reestr.court.gov.ua/>) вбачається, що ухвалою Печерського районного суду міста Києва від 25 січня 2021 року вищевказану скаргу задоволено частково. Зобов'язано уповноважену особу Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві, внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за заявою _____ про вчинення кримінального правопорушення за 21 грудня 2020 року № _____, розпочати розслідування та через 24 години з моменту внесення таких відомостей надати заявнику витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань. В задоволенні іншої частини скарги відмовлено.

Відповідно до пункту 21 частини першої статті 7 КПК України основними засадами (принципами) кримінального провадження є розумність строків розгляду справи судом.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження у зв'язку із безпідставним затягуванням або невжиттям суддею заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом.

Слід зауважити, що важливим елементом для встановлення Вищою радою правосуддя відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду заяви. Сам лише факт недотримання строку, встановленого законом для розгляду заяви, не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

Так, Рішенням Ради суддів України від 9 червня 2016 року № 46 «Щодо визначення коефіцієнтів навантаження на суддів», в тому числі,

затверджено Рекомендовані показники середніх витрат часу на розгляд справ та коефіцієнтів складності справ за категоріями.

Із зазначених показників розраховано середні витрати часу на розгляд справ, згідно з якими тривалість розгляду справи може становити від 0,2–0,4 години (питання про видачу наказу, інші справи про адміністративні правопорушення) до 20 годин (кримінальні справи за обвинуваченням осіб у скоєнні тяжкого злочину).

Під час попередньої перевірки судді Матійчук Г.О. запропоновано надати пояснення стосовно обставин, викладених в дисциплінарній скарзі Богуславського Л.Б.

Як вказала суддя Матійчук Г.О. у поясненнях, рішеннями Зборів суддів Печерського районного суду міста Києва затверджено спеціалізації суддів та персональний склад відповідних спеціалізацій, відповідно до якого суддя Матійчук Г.О. є суддею цивільно-адміністративної колегії суддів з розгляду судових справ в порядку цивільного та адміністративного судочинства, також є слідчим суддею з розгляду клопотань і скарг на досудовому розслідуванні в порядку КПК України та бере участь у колегіальному розгляді кримінальних проваджень під головуванням суддів кримінальної колегії суду.

29 грудня 2020 року судді Матійчук Г.О., окрім скарги, як зазначено, розподілено 18 справ різних категорій, з яких 17 - кримінального судочинства: клопотання слідчих та прокурорів, більшість з яких розглядається в день надходження.

3 пояснень судді вбачається, що справа № 757/57984/20-к була призначена до розгляду на 25 січня 2021 року з урахуванням наступних обставин.

Як вказано, за період з 28 грудня 2020 року по 14 січня 2021 року відповідно до даних автоматизованої системи діловодства Д-3 в провадження судді надійшло 182 справи різних категорій.

У зазначений період суддею відпрацьовано 11 робочих днів, що підтверджується доданими до пояснень документами.

Протягом періоду з 28 грудня 2020 року по 14 січня 2021 року під головуванням судді розглянуто 118 справ всіх категорій, що становить 65 % загальної кількості судових справ, які надійшли до її провадження за вказаний період.

Суддя вказала, що з врахуванням середнього показника витрат часу на розгляд справ у відповідності до Рекомендованих показників середніх витрат часу на розгляд справ та коефіцієнтів складності справ за категоріями у місцевих загальних судах, затверджених рішенням Ради суддів України № 46 від 9 червня 2016 року «Щодо визначення коефіцієнтів навантаження на суддів», віднесених до спеціалізації судді (2 години), кількості судових справ, які були розподілені в провадження судді (182 справи) за період 28 грудня 2020 року по 14 січня 2021 року (11 робочих днів при 8 годинному робочому дні) середній показник витрат часу на розгляд вказаної кількості справ має скласти 45 робочих днів (182*2/8).

З огляду на зазначене, суддя вказала, що отриманий середній показник в 45 робочих дні у 4 рази перевищує кількість часу, відпрацьованого за період здійснення нею повноважень, що вказує на надмірний рівень судового навантаження.

Також суддя Матійчук Г.О. звернула увагу на те, що в межах робочого часу таких показників досягти не можливо, тому значна частина роботи здійснюється після закінчення робочого часу, у вихідні та святкові дні, в період відпусток чи днів компенсації за роботу у вихідні дні.

Враховуючи таку велику кількість справ, котрі надійшли до провадження судді та котрі потребують негайного вирішення, а також наявних до розгляду інших справ, які були призначені раніше, з урахуванням того, що на вивчення кожної судової справи потрібен певний час, того, що розгляд справ усіх категорій здійснюється в судовому засіданні, у судді, як зазначено, не було фізичної та фактичної можливості для розгляду вказаної справи у визначений КПК України строк.

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 303 КПК України на досудовому провадженні можуть бути оскаржені бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення.

Відповідно до частини другої статті 306 КПК України скарги на рішення, дії чи бездіяльність під час досудового розслідування розглядаються не пізніше сімдесяти двох годин з моменту надходження відповідної скарги, крім скарг на рішення про закриття кримінального провадження, які розглядаються не пізніше п'яти днів з моменту надходження скарги.

Попередньою перевіркою встановлено, що, постановляючи ухвалу суду від 25 січня 2021 року за результатами розгляду скарги суддею Матійчук Г.О. порушено визначені КПК України строки.

Разом з тим, обов'язковою умовою для встановлення у діях судді ознак дисциплінарного проступку щодо невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом, чи безпідставного її затягування, є встановлення обставин, які свідчать, що таке мало місце у зв'язку із безпідставним невчиненням суддею дій, спрямованих на забезпечення розгляду справи протягом строку, встановленого законом або умисним вчиненням дій, що мали наслідком затягування строків розгляду справи.

У рішенні Європейського суду з прав людини від 27 червня 2000 року у справі «Фрідлендер проти Франції» визначено, що розумність тривалості провадження повинна оцінюватися у світлі обставин справи та з урахуванням таких критеріїв: складність справи, поведінка заявників та відповідних органів влади, а також важливість предмета спору для заявників.

Європейський суд з прав людини у своїй практиці виходить із того, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи та враховуючи критерії, вироблені судом. Такими

критеріями є: 1) складність справи, тобто, обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) перевантаження судової системи; 5) значущість для заявника питання, яке знаходиться на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (Рішення «Бараона проти Португалії», 1987 рік, «Хосце проти Нідерландів», 1998 рік; «Бухкольц проти Німеччини», 1981 рік; «Бочан проти України», 2007 рік).

Під час попередньої перевірки із отриманої інформації щодо навантаження судді Матійчук Г.О., обставин, які б свідчили про допущення суддею дій, що можуть свідчити про затягування строків розгляду справи № 757/57954/20-к чи про безпідставне невчинення дій, спрямованих на забезпечення розгляду справи протягом строку, передбаченого законодавством, не встановлено. Об'єктивним у цьому випадку буде визнання того, що на розгляд суддею вказаної справи вплинуло навантаження судді.

У Висновках № 3 (2002) та № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи зазначено: є неприйнятною можливість притягнення судді до відповідальності за здійснення своїх обов'язків, крім випадку умисного правопорушення при здійсненні судових функцій.

У пункті 25 Київських рекомендацій ОБСЄ щодо незалежності судової системи в країнах Східної Європи, Південного Кавказу та Середньої Азії (від 23–25 червня 2010 року) зазначено, що процедура притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності повинна стосуватися підтверджених випадків порушення правил професійної поведінки, які є значними, неприпустимими та, окрім цього, ганьблять репутацію суддівства. Дисциплінарна відповідальність суддів не може бути наслідком змісту їхніх рішень або вироків, включаючи відмінності в юридичному тлумаченні між судами; наслідком прикладів суддівських помилок чи критики суддів.

З огляду на викладене, попередньою перевіркою дисциплінарної скарги Богуславського Л.Б. встановлено, що всупереч вимогам статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга не містить конкретних відомостей про наявність у поведінці судді Матійчук Г.О. ознак дисциплінарного проступку, що відповідно до положень статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» є підставою для дисциплінарної відповідальності судді, а також не містить конкретних посилань на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують відомості про наявність ознак дисциплінарного проступку щодо вказаної судді.

Згідно з пунктами 2 та 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона не містить посилання на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді та відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді.

З огляду на викладене дисциплінарну скаргу Богуславського Л.Б. необхідно залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Відповідно до положень пункту 12.2 Регламенту Вищої ради правосуддя з підстав, передбачених пунктами 1–5 частини першої статті 44 Закону, член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення без розгляду та повернення дисциплінарної скарги, копія якої разом із скаргою направляється скаржнику.

Згідно з пунктом 12.4 Регламенту Вищої ради правосуддя скарга залишається без розгляду та повертається з підстав, передбачених статтею 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням положень статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Керуючись статтями 43, 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», пунктами 12.2 та 12.4 Регламенту Вищої ради правосуддя, член Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя

ухвалила:

дисциплінарну скаргу Богуславського Леоніда Борисовича стосовно судді Печерського районного суду міста Києва Матійчук Галини Олександрівни залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Першої Дисциплінарної
палати Вищої ради правосуддя**

Т.С. Розваляєва